

Canción de Chon

JOSÉ MANUEL YÁÑEZ MARISCAL

-Mire, ésta es mi ruta –indicó el chófer de la funeraria– Madrid-Verín, destino al panteón previo paso por el velatorio en el parador de la ciudad. Y así, yéndose definitivamente, se fue la primera sin peajes que pasar... Todo... se labró con palabras, incluso su muerte, sólo faltó pagar la corona de flores: el sulfatador vendría luego. Marchó soñando embalsamada en una túnica cárdena y sedosa, soñaba en la brisazul de A Costa da Morte, escuchando un «blues» portuñol, visible en su cabeza entre el Cielo y la Tierra: paisaje triste donde las playas descansaban su ausencia, recordándose feliz en el bus de línea *¡Para Vigo me Voy!*...

Su última excursión a Manzaneda fue descrita como su mayor alegría vital –trágico presentimiento, pensó– Las amigas del «guetto» cantaron de lánguida manera delante de aquel féretro de nácar:

Ela vai ben
Ela vai ben
Ela vai ben
Ela vai... cargada no tren!
Ela vai mal

Ela vai mal
Ela vai mal
Ela leva unha cousa...cargada na man!¹.

Cuando la sacaron del ataúd rodante aún llovía tenuemente, «pingaba», y casi no pude aupar su artesa de trigo-centeno, tan centenaria como ella, sobre mis escuálidos hombros, pero lo conseguí arrastrando mis hebillas dejando una estela bajo las suelas, fruto del trasluz proscrito de una tormenta de Abril, entre aquella multitud expectante del entierro de Chon Rodríguez.

Sin vida, las tablas dejaban caer su ira toda y pesaban sobre mí y sobre los demás vigías como una losa última que nos la despidió para siempre ser guardada lejos de Portela, 6: refugio de «seringueira» al Brasil emigrada.

–¡Para Vigo me voy!

Descendiendo los peldaños del Camposanto se reencontraron sobre un «skyline» azul jazmín extendiéndose a lo largo del Océano Atlántico madre e hija.

–Para Vigo nos vamos, paisanos! –se oyó decir tras la niebla–.

² Fragmento original según lo cantó y contó un viejo del lugar de Verín (Ourense) en el verano de 1998.

Canción de Chon

JOSÉ MANUEL YÁÑEZ MARISCAL

Mire, esta é a miña ruta -indicou o chofer da funeraria Madrid-Verín, destino ó panteón previo paso polo velorio no parador da cidade. E así índose definitivamente, foise a primeira sen peaxes que pasar... Todo... labrouse con palabras, mesmo a súa morte, só faltou paga-la coroa de flores: a sulfatadora viría logo. Marchou soñando embalsamada nunha túnica azuída e sedosa, soñaba na brisa azul da Costa da Morte, escoitando un «blues» portuñol, visible na súa cabeza entre o Ceo e a Terra: paisaxe triste onde as praias descansaban a súa ausencia, lembrándose feliz no bus de liña ¡*Para Vigo me voy!*

A súa derradeira excursión a Manzaneda foi descrita como a súa maior alegría vital -tráxico presentimento, pensou- As amigas do «guetto» cantaron de xeito lánguido diante daquel féretro de nácara:

Ela vai
Ela vai ben
Ela vai ben
Ela vai... cargada no tren!
Ela vai mal

Ela vai mal
Ela vai
Ela leva unha cousa... cargada na man!¹.

Cando a sacaron do ataúde rodante aínda chovía tenuemente, «pingaba», e case non puiden ergue-la súa artesa de trigo-centeo, tan centenaria coma ela, sobre os meus escualidos ombros, pero conseguino arrastrando as miñas fibelas deixando unha estela prateada baixo as solas, froito do paso da luz proscrito dunha tormenta de Abril, entre aquela multitude expectante do enterro de Chon Rodríguez.

Sen vida, as táboas deixaban cae-la súa ira toda e pesaban sobre min e sobre os demais vixías como unha lousa derradeira que nola despediu para sempre ser gardada lonxe de Portela, 6: refuxio de «seringueira» ó Brasil emigrada.

-¡Para Vigo me voy!

Ó descender los chanzos do Camposanto reencontráronse sobre un «skyline» azul xazmín estendéndose ó longo do Océano Atlántico nai e filla.

-*Para Vigo nos, vamos, paisanos!*-oíuse dicir trala néboa-

¹ Fragmento orixinal segundo o cantou un vello do lugar de Verín (Ourense) no verán de 1998.